

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА СРВИЈУ
ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИНА.
ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИНА.
ПРЕТИПЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРВИЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТИПЛАТА ТРЕВА СЛА
ТИ СТИВИ И ВЕСЕЛИНО-
ВИЋУ ПРОФ. ВОРОСЛО
ВИЋЕ.
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ
РУКОПИС НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
УРЕДНИШТВО СИ НАЛАЗИ
НА „КОСАЧИЋЕВОМ
ВЕНЦУ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

Лотово цвеће — Хајдук Станко — Каријатски замак — Ситнице — Помалице — Представе у народном позоришту — Изгубљен човек.

ЛОТОВО ЦВЕЋЕ

(Хајне)

Лотово дрхће цвеће
Од жара сунца сјајна,
Погнутом главицом моли
Да сине нојда бајна.

И бледи месец ено,
Из сна га слатког буди;
За љубав немону, милу
Лице му своје нуди.

А оно дрхће, плаче
С љубави и милине,
Под бледим вратцима оним
Што сјаје са висине.

Јев. Т. Пантелеј.

Београд.

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од
Јан. М. Веселиновића.

(34)

ДРУГИ ДЕО

ОСВЕТИНИК
(НАСТАВАК)

VI

Крушка ради.

Прођоше три месеца. Настане дани позне јесени. Суфури облаци више се и не дизају с неба; дрва оголелада, једва овде онде видиш по који жут листак како лепујуја тужан и усамљен...

ИЗГУЉЕН ЧОВЕК

(ПРИПОВЕТКА К. БАРАНЦЕВИЧА)

— Шта желите?

Уредник подиже очи и кроз наочари виде човека где стоји пред њим. Беше то протегљаст човек, нервозан („готово сав из савијих нерава састављен“ помисли уредник у себи), мало дивља по гледида, смущена изгледа и на глави читав пласт косе. Одело на њему беше са свим алватно „по уметнички“, капут од танке, лаке материје, а тако исто и пантalone. На врату и око њега било је нешто налик на кропну а у рукама са неосеченим нојтима, држаше и окреташе своју капу.

— Желео бих да радим на вашем листу! рече човек забацујући којсое своје у назад.

— Дивно! узвикну уредник и помисли: „Одма сам се сетио! Врло добро! Личи са свим на књижевника!“ — него, молим вас, референте ми онако шта ви пишете... како ствари

— Ах.. све ми је једно! Што год хоћете! одговори лено млади човек

— То јест, како: што год „хоћете“? Потребно је да се зна: ко ко сте ви управо и шта... белетрист, песник, фељтонист... или преводилац?...

— И једно и друго и треће, — све, што год хоћете.

Крушка је седео у хану крај огњишта. Он се грдо замислио. Кроз главу му прелетаху разне мисли.... Отпочео је посао по савету Маринковом. Данас је позвао Ивана Миражџића на разговор. И премишиљао је шта да му каже и како да га саветује... Какве ли се жеље не рађају у његовој души!... Једва је опазио Ивана кад је овај у хан ушао.

По поздраву заседоше око ватре. Крушка заповеди те донеше и ракије Ивану. И сваки покрет пратио је осмејком пуним милоште.

— Па, шта ми радиш, Иво?

— Вала Богу, ага.

— Како су на дому?

— Богу 'вала.

— Шта ми Лазо ради?

— Добро је. Оста тамо код куће, теше неке паоце и лотре... А шта би и мог'о радити на оваком времену, кад никуд маћи не можеш?

Чим је изустио име Лазарево, Турчин се претворио у саму сласт. Поглед му је сијао неком нежношћу пуном љубави према сјамом имену Лазаревом.

— Добар ти је Лазо, Бог му здравља дао!... Од кад памтим, онаког ћечка нијесам виђео!... Оно се види да ће бити кућаник и домаћин. Миран, послушан, поштује старијега... Дина ми, велим ти, врло сам заволео тога ћечка!...

Турчин је знао како треба говорити с родитељем. Није се ни најмање преварио кад се надао да ће тим лепим речма задобити Ивана.

— Вала, ага, није што је мој!... Ја још имам деце, али ми он баш на срцу лежи!.. Некако ми је одвојио... уме заповедити... све!...

— Па види се, Иво, брате, види се!... Ти знаш, ја,

— Фељтониста! чисто испаде узвик из груди уредникових — ви умете фељтоне да пишете?

— А што да не умем? зачуди се млади човек и рече то као за себе.

— Но, да, богме, наравно... Ја, да богме, јест!... А ви сте пре тога негде радили? Уредник опет погледа младића кроз наочари и мету прст на нос.

— Радио сам! невољно одговори млади човек... Но за што вам то? Ево, да напишем један фељтон за пробу... ах, изволите, ево, ја већ имам нешто налик на то... Прочитајте, може поднети!

Младић с ужурбаношћу (у оште сви му покрети показивају ужурбаност) завуче руку у цеп од капута и извуче читав свежан хартије исписан великим словима.

— Ево, рече он — отварајући свежњић — но допустите, није — то је песма... од хиљаду стихова... помислите: у хиљаду стихова! Ево, да... Ах, не, није, то је чланак о морепловству. А... а... ево, ево га фељтон! А где му је свршетак? Ту, да ли је ту? Њаво га знао, где се свршетак део? Не, не, причекајте, ја ћу мало заセсти и смилићу.

Млади човек седе и стаде да „смишља“; уредник је трпљиво чекао стојећи и с радозналошћу посматраше са стране непознатог човека.

— Ах, ево га, ево фељтон! узвикну он и извуче из хартија неколико четвороугаљних листића — али нема свршетка... ех, то су ситнице, свега неколико реди на завршетку!

kad sam došao, ne imaju pознаника, tako vrđa po njivama, po selu, išao sam ti, biva, čak i u kolu pa bаш ga tад viđeš. E, brate, odvojio je od druge mlađe!... Ne знаш како сам ga завољeo!

Иван је био блажен.

— Гледим ове друге... Буди Бог с нама!.. Ето, онј кметов,.. па онај Шокчанићев... па ето ти и оног Алексиног несрећника!... Сам лопов, хајдук!... Све је то једна сорта, као да је од једног оца. Нејма ти у њима искре оне душе домаћинске, него... како да речем... Све је, брате, некако хајдучко...

— Вала ти, драги ага, што тако лепо мислиш о мом Лазару... Он је погрешио што је пуцо на оног несрећника...

— Јели чојече!... А ко не би пуц'о кад му однесу оно што је крваво тек'о... Ја не знам како ти судиш али ја — а ја сам и паметан човјек — ја бих онако исто учинио ка и Лазар!...

Иван само слеже раменима, али му је душа била захвална Турчину... И оштро око Крушкино смотри то..

— То баш сједочи да ће он бити прави домаћин, — продужи Крушка — прави правцати домаћин... Маринко ми онда исприча све што је било а ја мурекох: па иди, болан, потражи га и доведи к мени, можда ти је и прич'о...

— Јест, прич'о ми је. Вели, био сам се сав о'ладио, ал он, брате, некако човечно, лепо, па сам плак'о ка' мало дете....

— Ха, ха, ха, ха! — смејао се Крушка — јест плаќо је. Ал' ја сам те разумео!... Не треба то притужити човјеку, него лијепо с њим. Треба га најпре раскравити...

Иван зинуо у Турчина, па се чуди толикој човечности.

А Крушка видећи да је дотерао докле је хтео, само се осмени па рече.

— А шта му оно изнијеше у селу?

— Мани молим те! — рече Иван — Рекоше да је пуц'о на Станка због Севића девојке...

— Којешта!...

И Турчин слеже раменима...

— Био сам се поплашио. Ја знам — чуо сам од жена — да је он бацио око на ону Севића цуру, па... Бога ми, свашта сам помислио!... Али 'вала Богу!...

Турчин је то и чекао.

— Шта рече, шта?... Зар он воли ону ћевојку?

— Ја га нисам пит'о, тако ми рекоше.

— Па оно је добра цура.

— Допустите! рече уредник, жудно погледајући на рукопис... и како је ово — нема краја?

— Та, кажем вам: нечолико редакција на завршетку! Ситница! глупости! Ако хоћете можете сами то урадити.

— Хм... А како то! замисли се уредник; но у глави му се већ беше родила мисао да не пушта фељтон из руку, одмах да га узме, ма и без свршетка — може бити ствар од вредности... — допустите.. а где вам је потпис и адреса?

— А зар је и то нужно?

— Наравно да је нужно! Какав је то чланак без потписа! То је потребно и у вашем интересу, рад вас... А адреса је нужна за споразум и додир са редакцијом...

— Хм! Добро. Па потпишите: Андрејев!

— То је породично презиме?

— Да... све једно! Али сте ви неки формалиста!

— А где живите?

— Где живим? Но.. напишите: Васиљевски Острв, улица 17 кућа број 100! — Јесте ли написали? Е, јесте ли задовољни? А кад ће фељтон да изађе.

— Шта? Зачуди се уредник.. та, треба га најпре прочитати.

— Ех, којешта, глупости! То није потребно! Уверавам вас да то није ни најмање потребно! Молим вас, што ме тако гледате? У осталом радите како хоћете, — читајте. Само, молим вас штампајте што пре, потребни су ми новци! Или ћете моћи и што акон' то дати?

— Добра.

— Севап би их било саставити! — рече Турчин, а очи му засјаше неком нежношћу.

Ивану оде памет. Он виде да Турчин баш воли његовог Лазара.

— Па гледаћемо...

— А то мораš учинити!.. Кад се ћепа воле, нека се и узму. Нејма већег гријеха него раставити мило и драго!... То мораš учинити... И кад нијеси учинио ове јесени...

— Тја 'з/ ови' месојеђа — све једно!... рече Иван.

— А баш бих желио знати да ли је Лазар милује!... рече Крушка. Знаш шта ћу радити! Казаћу Маринку да га он испита... Нико то не умије као Маринко!.. Ви вичете на тог човјека, а Бога ми, то је један добри човјек. Ја ћу лијепо казати њему; па кад га Маринко узме на око, неће га моћи слагати!...

— Маринко јест у томе вешт — рече Иван. — Ја мислим да он већ зна.

— Не зна, не зна! Пит'о сам га ја, па не зна...

— Онда нека га припита.

— И, онда,.. ала ћемо се провеслити!.. рече Крушка, а очи му заводнише. Не знаш ти, Иване, брате, како је живјети међу људма који те не воле!... Еј, како бих ја волио да имам кога женити ја удавати!.. Самац сам ти у свијету. Никог свога до Бога, који једини види моје жеље и моје срце!.. Све бих дао, да мес само хоће ови свијет разумјети!.. Ја, болан, ни маленом мравку не могу зло пожељети, а то ли човјеку, створу Божјем!...

Па саже главу и уздану...

Ивану се готово сажали... Помисли: заиста му је тешко... И рече!

(Наставиће се).

КАРПАТСКИ ЗАМАК

роман ЖИЛА ВЕРНА.

превео с француског А. Д. Радосављевић.

(9)

(наставак)

— Наравно! рече учитељ гласом, који је искључавао сваки приговор.

Ово би усвојено без примедбе, и по свачијем мишљењу, на кули беху натприродна а не људска бића, која су изабрала карпатски замак за позорницу својих подвига.

Но уредник тако зловољно кlimну главом да млади човек преста говорити, рука се с уредником и браза изиђе на улицу.

II

Фељтон је био пун духа т. ј. три четвртина фељтона; по следња четвртина била је без талента и са мало духа написана и говорила је о са свим деветом предмету. Писац као да је заборавио о чему је почeo, заборавио је основно гледиште расматрања на питање и почeo је нешто магловито и замршено, без никакве везе, да прича.

Уредник види да у „завршној речи“ нема никаква реда да је излишна и учини како је за добро нашао: три четвртине од подлaska одвоји и посла да се слаже а четврту баци у корпу.

„Таленат је то, нема сумње, велики таленат“ — мишљаш уредник, седећи ноћу у својој соби и држећи коректтуру. — „Да, свеж, смео, јак таленат, него треба га истесати! Нужно је, те још како, да се дотера! Ама ово је чудно: пише сметено употребљава таке речи, као сепаратизам, асоцијација и употребљава их баш онде где треба, дакле види се, разуме, а пише тако безграмотно као какав дућанија... Кака је то ортографија којој уче нашу младеж!*

Свакако, уредник је био јако задовољан, што му је тако из небуха, као с неба да је пао, дошао фељтониста и то талентиран човек. Одмах је било наређено секретару да позове тога младог човека ради лична објасњења са уредником. Али онај, што је отишао на Васиљевски Острв да га позове врати се не нашавши га

Дотле Ник Дек није учествовао у разговору. Он је био задовољан слушајући пажљиво, шта говоре једни, шта други. Стара кула, са својим тајанственим зидовима, својим вајка-дашњим пореклом, и феудалним изгледом, улеваше му свагда толико радозналости колико и страхопочитовања. Како је био веома одважан, ма да је био тако исто лаковеран као сваки други Вершћанин он је вишне пута изјавио жељу, да пређе зид од замка.

Миријота га је, наравно, упорно одвраћала од тако опасне намере. Таквим се мислима могао носити док је био слободан и радио по својој глави, али вдреник није вишне само свој, и одважити се на тако вратоломне ствари, значило би бити ауд или парнодушан према свему. Па и пак у пркос својим молбама, лепојка се попланила да ће шумар остварити ту своју замисао. Мало ју је умирило то, што Ник Дек никоме није отворено рекао, да ће отићи у кулу, јер га онда нико — па ни она сама — не би могла задржати. Она је знала да је он тврдоглав и одлучан момак, који је увек и извршио, што је рекао. Што зборио, то и творио. Миријота би јамачно стрепила, да јој је и на крај памети било, о чему овај младић овог часа размишљање.

Међу тим, како Ник Дек ћуташе, разуме се, да нико није пристао на предлог чобанинов. Ко би се усудио походити Карпатски замак, пун духовна? Та најпре би човек морао метути главу у торбу! Сваки је гледао да се што боље изговори... Биро није вишне био тих година, да би се одважио на тако вратоломан пут.... Учитељ је морао гледати школу, Јона да пази на своју крчму, Фрик да пасе своје овце, а остали сељаци имаћаху посла око стоке или сена. —

Не! ни један се не хтеде изложити тој опасности и свак говораше у себи:

„Ко се усуди да оде на кулу, тај се, богме, вишне неће вратити!“

У тај мах се отворише нагло врата од крчме сви се препадоше.

Али, то беше само доктор Патак, а и било би тешко држати га за једну од оних ламија, о којима је учитељ Ермод мало час говорио.

Он је сада брже боље дошао на састанак код „Краља Матије“, пошто је отишао Богу на истину његов болесник, што је служило на част његовој лечничкој општроумности, ако не и његову дару.

„Ево га у зло доба!“ узвику казда Колц.

Доктор Патак приђе свакоме, те му стисну руку, као а дели своје лекарије, и, досга подругљиво, рече:

видело се да у оном стану, где је он казао, не станује никакав Андрејев.

Били су решили да чекају писца сам да дође. И нису га дуго морали чекати.

— Колико сте ми одредили од врсте? запита он уредника, рукујући се с њим. Сигурно пет копејки?

— Погодили сте, осмехну се уредник, и хтедох вам још рећи да многи не пријају таку плату....

— Е? Чудно! А мени су увек толико плаћали.

— Није ствар у томе! Треба да знate, да су све напе бриге управљене на то да подигнемо наше новине, а после тога нећemo жалити ни у колико! важно заврши уредник.. Ваш нам се подлиставак допада, ето, видите — штампак је и плаћа вам се за п. пет копејке за врсту. Осим тога, ви ћете овде бити стаљни сарадник и то са том платом! Јесте ли читали наштампан ваш фељетон.

— Да... не... то јест, да.. прегледао сам.. почетак.

Уредник дахну душом. „Хвала Богу! помисли он, значи да није прочитao свршетак.. који сам ја мало“...

— Речите, молим вас, шта то значи: послали смо по вас тачно где сте рекли и вас нису тамо нашли?

— Како то? А по којој адреси сте ме тражили?

— Па на Васиљевском Острому, улица 17...

— Ја тамо нисам никада станововао!

— Нисте станововали? Па што сте нам онда дали ту адресу?

— Зар ја? зачуди се овај. То је нека погрешка... Хм, с, где ти сад! Хи! Ево, донео сам опет фељетон.

„Дакле, пријатељи, вас још једнако занима кула! Кортова кула!.. О кукавице!.. Та оставите ту рушевину, нека се пуши до миле воље!.. Зар наш учени Ермод не пупи, па још васцели дан?... Заиста, сва је земља већ бледа од страха!.. Само сам о том чуо да говоре код својих болесника!.. Вампире наложили ватру тамо горе!?.. А запито и не би кад им се охладио мозак!.... Изгледа као да се и у месецу мају смрзана у собама оне куле... Или можда месе тамо хлеб за онај свет!.... А и мора, богме, човек добро да се храни тамо горе, ако је истина, да се ускрсава!.. Можда су то хлебари небесни, који су дошли, да тамо начине своју пећ....

Тако је доктор избацио читав низ пошалица, које наравно не беху по вољи Вершћанима, и којима се он преко мере хвалисао.

Сви га пустише да говори.

Тек ће га заштитити биров:

„Дакле, докторе, ви не приписујете ни најмање важности онеме, што се дешава на кули?

— Ни најмање, газда Колче.

— Ви сте, канде, једном рекли да сте свагда вољни, да одете у замак... али, кад вам ко не би поверавао?...

— Ја?.. учини негдашњи болничар, коме баш није било Бог зна како мило, што му спомињу његове речи.

— Де, де... Зар нисте рекли, па и поновили? прихвати учитељ наваљујући...

— Рекао сам... дабогме... па шта ако вам је стало, да поновим...

— Сад треба урадити, рече Ермод.

— Урадити?...

— Да... и, место да вам не верујемо, ми ћемо бити задовољни, да вас замолимо да то урадите, дададе газда Колц.

— Та знате... браћо... наравно... такав... предлог...

— Па добро, када се устежете, повика крчмар, ми вас нећemo вишне ни молити.. просто ми вам не верујемо!

— Не верујете ми?

— Да, докторе!

— Јона, ти претерујеш, рече биров. Ви не треба да зачикавате Патка... Ми знамо да је он човек од речи.. И што је рекао, то ће и урадити... па било само за љубав селу и цело земљи.

— Шта, зар је забиља?.. Ви хоћете, да одем у Карпатски замак? заштита доктор, чије црвено лице на мах побледе.

— Молим вас... драга браћо... молим вас... размислимо најпре!...

— А а! Допустите!

Овога пута фељетон је био написан на листу артије крупним ружним словима, и, као и пре био је пун ортографских погрешака. Уредник погледа на потпис; тамо је било написано: Смирнов, а стан: улица официрска.

Но уредник не рече ништа, узе рукопис и мету га на сто међу остале рукописе.

Најпосле, то је све једно ко је писац и где он живи — само нека је духовито оно што напише и нека је интересантно.

— За вас треба због књига да вам се отвори кредит па сад на које име: Андрејева или Смирнова? — заштита уредник.

— Кога Андрејева? За што Андрејева? Зачуди се млади човек.. наравно на моје име — Смирнова.

— Дакле ви сте Смирнов? Е, добро!

— Дабогме, да, Смирнов! наслеја се он.

— Шта он то институција и тај? Замисли се уредник, погледајући испод очију на младог човека — ђаво ће да га појми! Најзад, шта ме се тиче! У том случају — горе за њега! —

III

Други и после тога још два фељетона били су још боли. Две личности, с којима се у њима говорило, послале су изјаву А о подлицима повела се реч у литературним круговима и почели су да се домишљају; ко им је писац. Уредник је ћутао радосно трљајући руке. За недељу дана разносачи и продавци растурали су лист два пут више но дотле. Уредник је већ почeo да снева о том

— О свему смо већ размислили, одговори Јона.

— Та, за име Божје, људи.... На што да идем онамо где и шта бих тамо нашао?.... неколико поштених људи, који су се склонили у кулу... и који никоме не сметају....

— Па добро, одговори учитељ Ермод, ако су то поштени људи онда се немате чега бојати, а то би вам била прилика, да им учините какву год услугу.

— Кад бих им ја потребовао, опет ће доктор Патац, кад би ме они позвали, ја се не бих устезао... верујте ми да одем у замак. Ја се без позива никуда не крећем, а, Бога ми, и своје лечничке походе не вршим забадава....

— Ми ћемо вам већ платити за вашу дангубу, рече газда-Коац, и То на сахат.

— А ко ће ми платити?

— Ја... ми... па колико хоћете!* заграјаше Јонини гости.

(наставите се)

СИТНИЦЕ

Кула светила Фар — Исланд на улазу у њу јоршико пристаниште снабдеће се са новим апаратом за светљење, који ће производити електричну светлост од 240 милијона свећа јачине. Ова нова огромна светлост видеће се на 24 миље, а при највећој магли на 10 миља даљине; њен одсјај на небу износиће 100 миља у висину. Док је досадања светлост свакога минута по 5 секунада све тела, ова ће нова светлост у сваких 5 секунада једну секунду спајати. Досадања светлост могаше се видети на 16 миља при чистом времену. Сочиво које ће се за ову нову светлост употребити и које има 9 стопа у пречнику, било је изложено у француском одељењу на изложби у Чикагу. Њега је америчка влада откупила. После ове нове куле светиље најјача је она у Хјавру, која има за 130 милијона свећа јачине и од које је одсјај на небу висок 60. миља.

* * *

Марија Терезија, Аустријска царица, не само да је волела и разумевала се у вештини певања, него је сама изврсно певала. У години 1739, дакле у њеној 22-ој години, а у добу своје највеће лепоте, певала је она у дуету са тенористом Сенезином, у флоренцији, тако лепо, да се Сенезино од узбуђења заплакао и умукнуо. — Па чак и у својој старости, певала је она веома лепо. У години 1778, приликом једнога разговора са певачицом Хасе, рече царица у шали, да себе сматра за најстарију Европску певачицу. „Већ је 66 година како певам, јер сам као петогодишње дете јавно певала.“

* * *

Племенито осећање: Сир Роберт барклеј, био је у битци код Ери—Се а ужасно онасажен, изгубив десну руку и једну ногу.

како ће да исплати једнога од својих најгорих кредитора „Састављати“ фељетоне то му се чинило потешко јер то и не беху фељетони него духовите ништарије. Но читаоцима се допадало то и писац тих фељетона већ је постао код њих велики човек.

Уредник је с нестрпљењем очекивао пети фељетон. Адрејев или Смирнов испричао му је садржину која је уредника очарала. Ствар је требала да буде така да произведе велику галаму на пијаци и међу трговачким светом.

Но Смирнов место да пошље чланак он дође сам у уредништво или ни налик на пређашњег Смирнова. Уредник се азрануо од чуда: пред њим је стајао укусно одевен млад човек и ошишан à l'anglais и неким чудним погледом гледаше око себе.

— Ах, г. Смирнов! О, баш ми је мило, јако ми је мило! рече редактор долазећи к себи: — Просто, не може човек да вас позна. А, а јесте ли донели фељетон?

— Фељетон? Не, нисам донео! одговори Смирнов лењо.

— Ни-сте до-не-ли? развуче уредник уста... како то? Ја сам хтео сутра да изиђе... А зашто нисте донели?

— Зашто? Врло просто: за то, што нисам написао! одговори Смирнов тоном са свим лакомисленим.

— Ни-сте на-пи-са-ли? Уредниково се лице смрачи и потавне а у очима му засветли сјај. — А за што га нисте написали?

— Зашто! Смирнов се изви на уредника и погледа га попреко.

— Зашто! За то што сам ја човек, разумете ли поштовани Петре Иванићу... човек... *homom sum* — рече он брзо духовито и размахујући рукама — *et nihil me et t. d.* Ја нисам апарат, нисам

— Пре свога одласка из Енглеске, он беше испросио једну врло лепу, младу даму. После своје несрће он послал једнога свога пријатеља тој дами, да јој саопшти његову несрћу и да јој врати ону задату реч. — „Рецитему“ одговори племенита девојка, „да му ја радо моју руку дајем, ако само још толико од његовога тела остаје колико је потребно душти његовој да у њему борави.“

9 - X94.

С.Н.

ПОШАЛИЦЕ

Шафња. Пред судом стоји кривац. Судија му се окрете и рече:

— И ви сте, најзад, у таку јарост пали, да сте тужитеља гвозденим лонцем по глави ударили. Признајете ли?

— Признајем. — одговори оптужени — али то сам из штедње учинио.

— Како то: из штедње? Кога сте штедили?

— Па, лонац, господине! Јер да сам га земљаним лонцем ударио он би преко на парам парче, а гвоздени је, хвала Богу, и сад читав

* * *

Логично. Један човек који је све своје имање на разним пионулацијама изгубио постаде списатељ. Један његов пријатељ чувши то рече:

— Пајпре је њега хартија упроштила, а сад опет хоће он хартију.

* * *

Велики захтев. Сретну се два пријатеља на улици

— Ево, да ти вратим оних пет динара што си ми позајмио — рече један.

— Врло добро! — рече други Ја сам вере ми, на то и заборавио.

— До врага!... Па што ми то пре не рече?...

ПРЕДСТАВЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

У четвртак 13 октобра

СУЂАЈЕ

Драмолет у три чина с певањем, по народном веровању написао Љубинко. Музика од Јосифа Маринковића. Игра 18 особа (6 мушких и 12 женских) Главније су улоге Богумир трговац (г. Стојковић), Тихомир његов син (г. М. Петровић), Турчин путник (г. Павловић), Марија Богумирова жена (г-ђа Тодосићка), Лејосава Тихомирова заручница (г-ђа Јурковићева): Немо особље: момци, девојке, сватови, гајдаш. Догађа се у првој половини овога века у некој паланци у Србији. Редитељ г. Рајковић (*Суђаје* су нов комад и данас се представљају други пут.)

тиографска машина, него човек од костију, меса, мозга и др. и проч. Све то функционише, реагира, ври и иде по сопственој вољи!

— Допустите, ама допустите! све је то лепо и красно, рече уредник него... немојте молити вас... ја никако не разумем, зашто ваше кости, месо, мозак и проче почели су да функционишу после четвртог фељетона а не раније?

— За што? зачуди се Смирнов... зато што... но.. за то што сам... заљубљен! Ах, Боже, како, како сам заљубљен!...

— А! учини уредник, и у томе „а“ било је изражено све: и очајање садашње и будуће разочарење у сараднику, и туга и спокојна покорност судбини.

— Ах, само да знаете како сам заљубљен! продужи Смирнов срушивши се на канабе... просто нисам у стању апсолутно ни о чему да мислим, моја мисао блуди само љој.. И само да знаете како је то дивна, мила, грациозна, нежна.. Ето, јуче кад сам јој донео букет...

— Чујте! прекиде га уредник погледав га кроз очијаре.. Мене се ни најмање не тиче у кога сте се ви не знам где заљубили и коме носите букете! Ја чекам од вас да ми дате пети фељетон! Кад ће те га донети?

(наставите се)